

**Je! Wakristo Wanapaswa
Kuadhimisha Ijumaa Njema?**

Je! Wakristo Wanapaswa Kuadhimisha Ijumaa Njema?

**Kwa mamilioni ya wale wajiitao, Wakristo wanaoenda kanisani,
"ijumaa njema", ni moja ya sherehe kuu za kidini.
Lakini mayai, sungura, mavazi mpya,
huduma za jua, na mashada ya msalaba moto
yana uhusiano gani na YESU KRISTO?**

Je! Ni mda gani ya mwisho ulikwenda kwenye maktaba ya umma, kupata moja ya ensaiklopedia au historia, na kusoma nakala juu ya mada ya sherehe ya ijumaa njema?

Ikiwa u mtu wa kawaida, jibu labda ni "laa hasha." Mamilioni ya waaminifu, waendao kanisani, hawa Wakristo huamka kwa shangwe saa sita asubuhi kabla ya alfajiri ya Jumapili ya Pasaka asubuhi, wanawaamsha Watoto kutoka vitandani, wapate kiamsha kinywa haraka, na kuingia ndani ya magari yao na kuelekea karibu na mlima, nje bakuli, kanisa kuu la kanisa kuu, au kanisa ndogo ya mashambani. Wanakwenda kwenye huduma ya "jua la kuchomoza la Pasaka."

Katika wakati sahihi wa kuchomoza kwa jua, kuhani au mhudumu anaweza kugeuka kuelekea mashariki, na kueneza mikono yote miwili kwa ishara ya kusisitiza, akielezea alfajiri ya "Jumapili ya Pasaka," na uwaombe wasikilizaji wote waombe wakati wanakabiliwa na jua linalochomoza Mashariki.

Wakati wengi wa waliojitolea kidogo hawasumbui kuamka mapema ili kwenda kwenye huduma halisi ya jua, ni sherehe inayofahamika, iliyohudhuriwa na mamilioni katika mataifa ulimwenguni.

Kwa nini?

Wakristo hawa wengi wanaodai kudhani wanakusanyika pamoja kuadhimisha kumbukumbu ya wakati halisi wa Yesu Kristo alifufuka kutoka *kwa wafu!*

Wanaamini wanaadhimisha ufufuo.

Kwa kweli, ni shaka kuwa hata mmoja wa watu hawa waaminifu amesoma kile unachokisoma katika nakala hii. Bado habari hiyo inapatikana katika maktaba yoyote kubwa ya umma kwa sababu inayofaa.

Je! Umewahi kufikiria swali lako mwenyewe? Je! Umewahi kujiuliza ni kwanini unafanya baadhi ya mambo unayofanya?

Je! Umewahi kutafuta "Lent" katika vitabu vya historia au ensaiklopedia?

Je! Umewahi kujiuliza ni kwanini hujuma, ulevi wa kijinga, machafuko yanayotokana na dawa za kulevya, uharibifu wa mazingira, na uhalifu huweka alama kwenye sherehe kama za Pasaka kama "Mardi Gras"?

Je! Umewahi kusikia marafiki wakifanya utani juu ya "Lenten fast," wakiacha kutafuna gamu au turubai?

Hakika unakumbuka masikitiko ya wakati wa Pasaka; miradi uliyopewa katika miaka ya kwanza ya shule, ukitengeneza vikapu kidogo vya mapambo ya karatasi na kuipamba na "majani" ya karatasi, na maharagwe ya jelly yaliyoundwa kama mayai ya Pasaka.

Labda, kama mtoto, ulichora mayai ya Pasaka, ulihusika katika uwindaji wa yai la Pasaka, ukala chokoleti kidogo mkawasha moto, na labda hata walikusanyika karibu na moto, wakiimba na kucheza barabarani.

Hakika unakumbuka kuona ripoti za zamani za picha za mwendo au habari ya runinga ya "Paradiso la Pasaka" maarufu katika New York City. Ni kawaida. Na ni kawaida kuhojiwa?

Je! Pasaka (au Ijumaa Njema) Inamaanisha Nini?

"Pasaka" ni nini? Je! Ni kinyume cha "Wester"? Je! Ina jambo la kufanya na moja ya vidokezo vya dira, au Mashariki ya Mbali?

Wacha tuone kile wanahistoria wengine wanatuambia:

"Pasaka: Neno la Kiingereza, kulingana na Van. Bede..., inahusiana na Eostre, mungu wa kike wa Teutonic wa mwanga unaokua wa siku na chemchemi, ambayo umungu, hata hivyo, haijulikani....

"Kwamba baba wa kitume hawakutaja hayo na kwamba kwanza tunasikia habari hiyo kupitia ugomvi wa Wa-Quartodecim ni bahati mbaya" (Mkazo wa Katoliki, makala ya "Pasaka," iliongezea).

Kwa maana, tunashughulika na "shahidi wa uhasama" katika nukuu hii, kwa kuwa Kanisa Katoliki linaunga mkono kikamilifu Pasaka. Kwa hivyo, ni muhimu mara mbili kutambua kuwa The Catholic Encyclopedia inakubali "baba wa kitume" (pamoja na James, Peter, John, na mitume wa mapema) hawakutaja Pasaka ya Ijumaa Njema.

Kama tutakavyoona baadaye, ni muhimu pia kukubali kwamba tunasikia kwanza kusikia wakati wa ubishani wa "Quartodecimans."

Sasa angalia mamlaka nyingine muhimu ya kihistoria:

"EASTER: Sikukuu ya kila mwaka inayoadhimishwa katika Jumuiya ya Wakristo katika ukumbusho wa ufufuko wa Yesu Kristo. Jina la Pasaka (Ger. Ostern), kama majina ya siku za juma, ni hai kutoka kwa hadithi ya zamani ya Teutonic [na] imetokana na Eostre, au Ostara, mungu wa kike wa Anglo Saxon wa spring, ambaye mwezi unajibu kwa Aprili yetu, na kuitwa "Eostur-monath," ilikabidhiwa. Mwezi huu, Bede anasema, ilikuwa sawa na Mensis Paschalis

[ambayo ilimaanisha mwezi wa "Pasaka"], wakati sikukuu ya zamani ilipoadhimishwa kwa furaha ya sherehe mpya. '

"Hakuna dalili za kuadhimishwa kwa sikukuu ya Pasaka. katika Agano Jipya, au katika maandishi ya baba za kitume.

"Wakristo wa kwanza waliendelea kushika sherehe za Kiyahudi, ingawa katika roho mpya, kama ukumbusho wa hafla ambazo sherehe hizo zilikuwa zinaonyesha. Kwa hivyo Pasaka, ikiwa na wazo mpya liliongezewa kwake Kristo kama mwana-kondoo wa kweli wa pasaka na malimbuko kutoka kwa wafu, iliendelea kuzingatiwa, na ikawa 'Pasaka ya Kikristo'" (The Brit Britica, toleo la kumi na moja, ilisisitizwa).

Kumbuka vizuri kuwa historia hii mashuhuri (toleo la kumi na moja lilikuwa toleo la mwisho la Britannica kujumuisha historia ya kitheolojia) inakiri kwamba sherehe ya Pasaka haikutajwa katika Agano Jipya; kwamba haikuzingatiwa na mitume wa kwanza, na ni wazi kuwa iliongezewa baadaye kwa kile kilichoitwa "kanisa la Kikristo."

Nyongezo hii ya baadaye inadhihirika katika Matendo 12:4 ya King James Version, ambapo neno *pascha* limetafsiriwa kimakosa na kuitwa "Easter." Neno hilo linamaanisha 'kupita juu,' sio "Easter," na ndivyo ilivyo katika tafsiri zote za kisasa za Kiingereza.

Jinsi 'Easter' ilivyokubalika na kuanza kutumika katika makanisa, na jinsi iliitwa sherehe ya "Kikristo," tutaona. Sasa,

Tazama kile ensaiklopedia ya kiwango cha juu cha Amerika inasema: "Easter ni sikukuu ya Kikristo inayoadhimisha ufufuo wa Yesu Kristo. Ni siku takatifu muhimu zaidi ya dini ya Kikristo. Watu huhudhuria makanisa na wanashiriki katika sherehe za kidini.

"Katika nchi nyingi, Pasaka inakuja mwanzoni mwa chemchemi, wakati nyasi za kijani na jua kali huanza kusukuma kando barafu na theluji ya msimu wa baridi. Labda jina lake limetoka kwa Eostre, mungu wa kike wa chemchemi, au kutoka tamasha la Teutonic la chemchemi, Eostar [alitamka "Ishtar"].

"Wakristo kila mahali husherehekea Easter kwa furaha kubwa. Katika maeneo mengi, watoto wanakusanya pipi na chokoleti, na kuwinda mayai ya Pasaka yenye kupendeza. Watu wengi huvaa nguo mpya za masika kwenda kanisani siku ya Easter" (Ensaiklopedia ya Kitabu cha Dunia, nakala ya "Pasaka," imesisitizwa).

The Encyclopedia Americana inasema: "Easter ni unganisho la mila tatu, (1) Pagani. Kulingana na Ven. Bede, mwanahistoria wa Kiingereza wa karne ya nane ya mapema, neno hilo limetokana na Norse Ostara au Eostare, akimaanisha sikukuu ya masika, katika uwanja wa kawaida, Machi 21, wakati asili (nature) inaanzishwa baada ya msimu wa baridi. Kwa hivyo, sungura, mashuhuri kwa ujana wao, na mayai yaliyotiwa rangi ya mionzi ya jua inayorudi, na taa za kaskazini, au aurora borealis. Hadithi ya Uigiriki, Demeter na Persephone, na mwenzake wa Kilatini, Ceres na Persephone, inaonyesha wazo la mungu wa kike anayerudi msimu kutoka mkoa wa chini wa jua."

Mapema sana baada ya kuokolewa kutoka utumwa na kuanzishwa kama taifa mpya chini ya sheria za Mungu, Waisraeli waligeukia mila na mazoea ya ibada ya sanamu ya mataifa jirani.

"Na wana wa Israeli walifanya mabaya machoni pa Milele, na wakamtumikia Baali [ambayo inamaanisha" miungu mingi "; neno baa1 lilimaanisha tu "bwana"]: Wakamwacha BWANA, Mungu wa baba zao, aliyewatoa katika nchi ya Misri, wakafuata miungu mingine, ya miungu ya watu waliowazunguka, wakainama kwao, wakamkasirisha Bwana. Nao wakaiacha ile ya Milele na wakamtumikia Baali na Ashtarothi" (Waamuzi 2: 11-13).

Wapagani Wazidoni, Wafilisiti, Wamoabu, Waedomu, na makabila mengine ya karibu walitumikia miungu hiyo hiyo na miungu-wakati mwingine ilionyeshwa kwa njia tofauti.

Mojawapo ya sifa mashuhuri (pia iliyopitishwa na Waisraeli wenye dhambi) ilikuwa ibada ya mungu wa kike "Ishtar" katika miti, inayoitwa "asherim." Hili tu ni neno la wingi kwa "Asherah," ambalo lilimaanisha rangi iliyonyooka, au shina la mti, lililovuliwa matawi yake na majani, na kuabudu katika mpangilio wa miti, kawaida juu ya kilima, inayowakilisha maisha. (Ilikuwa ishara ya shingo.)

Angalia: "Wana wa Israeli ... walimkosa Bwana, Mungu wao, wakaenda katika maagizo ya mataifa, ambayo BWANA aliyafukuza mbele ya wana wa Israeli, na juu ya wafalme wa Israeli, ambao walikuwa wamefanya. Na wana wa Israeli walifanya kwa siri mambo yasiyokuwa ya haki juu ya BWANA Mungu wao, na wakajifanyizia sanamu [Kiebrania, asherah] na miti [ya Kiebrania, asherim] katika kila kilima kirefu, na chini ya kila mti wa kijani kibichi. Fukiza uvumba katika kila mahali palipoinuka, kama vile mataifa walivyokuwa wakichukua Bwana mbele yao; wakafanya mambo maovu ya kumkasirisha BWANA; kwa maana waliabudu masanamu, ambayo BWANA alikuwa amewaambia, msifanye jambo hili" (2 Wafalme 17: 7-11).

Kuabudu kwa pauli wima, au alama za ugonjwa wa ukari, ilihusishwa sana na ibada ya aina nyingine za kuzaliwa kwa maisha.

Sikukuu nzima wakati wa chemchemi, katika akili za wapagani wa zamani, ilishikamana sana na sherehe za katikati wakati-wapagani walimsihi mungu wao wa jua aanze safari yake ya kaskazini tena, akirudisha tena jua kali na joto linalochomoza, wakati mpya maisha yangeibuka tena.

Wakati huu ulikuwa ukweli kamili, wapagani walitumia alama za mayai, ambazo waliabudu kama chanzo cha ajabu cha maisha; sungura, kama mnyama anayeshughulikia kwa haraka zaidi; na kuwasha moto ili kuoka mikate ili kutoa dhabihu kwa "malkia wa mbinguni" (Semiramis), "Diana wa Waefeso," ambaye alikuwa anaonekana kama mungu wa ngono na uzazi. Mwenyezi Mungu alisema kwamba anachukia taswira hii na ibada ya sanamu, na aliita sherehe zote hizo za wapagani machukizo makubwa!

Soma Ezekieli 8! Katika sura hii ya kushangaza ya Bibilia, Ezekieli, kwa roho, anaonyeshwa machukizo ya kutisha ya Waisraeli wenye dhambi ambao walikuwa wamefanya "sanamu ya wivu" ambayo "ilimwonea wivu" Mungu wa Milele (aya 3,4)!

Kuonyesha Ezekieli, kwa roho, hata "machukizo makubwa" (mstari 6), Ezekieli alisema "aliingia na kuona; na tazama kila aina ya vitu vya kutambaa wadudu [wapagani walitumia nyoka kila wakati, mijusi, kaa, vyura, nzi, na kadhalika, kwa picha zao], na wanyama wenye machukizo, na sanamu zote za nyumba ya Israeli, zilizoonyeshwa kwenye ukuta pande zote kuhusu. Nao wakasimama mbele yao watu sabini wa wazee wa nyumba ya Israeli, na katikati yao akasimama Yazania mwana wa Shafani, na kila mtu alikuwa na chembechembe mkononi mwake; na wingu zito la uvumba likainuka. Akaniambia, Mwanadamu, je! Umeona mambo ya wazee wa nyumba ya Israeli gizani, kila mtu katika vyumba vya sanamu yake? kwa maana wanasema, BWANA haoni; BWANA ameiacha dunia" (mstari 10-12).

Na je! Sivyo ndivyo mamilioni ya Wakristo wanaoenda kanisani wanaamini leo?

Ujumbe wa kila siku, ufahamu wa karibu wa uwepo wa Mungu wa karibu; ukweli kwamba Yeye hutazama na kuona wazi kila tendo na matendo ya mwanadamu; ya kuwa yeye hupatikana mara moja kupitia sala; kwamba yeye sio Mungu wetu tu, bali Mwamuzi wetu, na Mtawala wetu - wazo hili la kuishi, kutawala, Muumba Mungu wamepotea kwa akili ya mamilioni! Hawamjui Mungu aliye hai!

Badala yake, wanamfikiria Mungu kwa maneno yasiyokuwa wazi. Ni kana kwamba "ameenda mbali mahali pengine" kuingia kwenye weusi wa "upande mwingine wa ulimwengu." Wachache wanaamini kuwa Mungu Mwenyezi huona kupitia paa la paa, anaona gizani, na anaona vitendo vya wanadamu (nzuri au mbaya).

Baadaye Ezekieli alionyeshwa "wanawake wakilia Tammuz" (mstari 14). Tammuz walikuwa wao jina la Nimrodi, ambaye alijifanya kuwa "wawindaji hodari kabla ya [badala ya] BWANA (Mwanzo 10: 9)!

Ifuatayo, soma katika Ezekieli 8 kama vile alivyoonyeshwa machukizo makubwa zaidi: "Kisha akanileta katika ua wa ndani wa nyumba ya BWANA, na tazama, mlangoni pa hekalu la BWANA kati ya ukumbi na madhabahu, zilikuwa karibu wanaume ishirini na watano, na WAFANYAKAZI WAWO WAKATI WA BWANA, na sura zao ZILIKUWA NA TATIZO: nao waliabudu jua KUTOKA JUU YA NCHI" (aya 15,16).

Jua liko mashariki wakati unaibuka!

Hii ni ibada ya kuchomoza jua, ibada ya sanamu ya kipagani na jua linaloibuka, kuhusiana na sanamu za kipagani za "vitu vyenye kutambaa na wanyama wa kuchukiza," na wanawake kulia na kuomboleza Tammuz! "

Lakini, kwa hivyo?" wengine watauliza. "Ni nini mpango mkubwa?" wengine wanaweza kulalamika. Je! Tunapaswa kuchukua vitu visivyo na hatia kama vifaranga wadogo, vitunguu vya chokoleti, maharagwe ya jelly, na mayai ya rangi ya hudhurungi; furaha, inaonekana ya kupendeza kwenye uso wa watoto wetu wanapotafuta shamba la mayai ya Easter yaliyofichika?

"Hatufanyi kwa kuzingatia mambo haya yote ya kipagani akilini," wengine wanaweza kufikiria. "Tunaifanya kama sherehe ya Kikristo - na ni kitu cha kufanya watoto watarajie Easter 'Pasaka!"

Fikiria kile Mungu alimwambia Ezekieli kuhusu mazoea ya Israeli ya kale: "Kisha akaniambia, Je! Umeona hii, Mwana wa binadamu? Je! Ni NGUVU KWA AJILI ya nyumba ya Yudea wafanye machukizo ambayo wao hufanya hapa? Kwa maana wamejaza nchi kwa jeuri, na wamerudi kunikasirisha; na tazama, wanaweka tawi kwenye pua zao. Kwa hivyo mimi nitafanya kwa hasira: macho yangu hayatauma, wala sitahurumia; na ingawa wanalia masikioni mwangu kwa sauti kubwa, lakini sitaisikia" (aya 17,18).

Siku Takatifu za

Mungu kila Mwaka

Wakati Mungu aliita taifa lake Israeli kwanza kutoka utumwani huko Misri, ilitibi awafunulie miezi ya mwaka; wafunulie Sabato ya kila juma tena, na uwaachishe mbali na mila ya kipagani, ya kuabudu sanamu ya Wamisri wa zamani, ambao waliabudu Isis na Osiris.

Kabla ya kuondoka, Mungu alianza kufunua kwa Waisraeli PASSOVER (ona Kutoka 12).

Imeunganishwa moja kwa moja na Pasaka ilikuwa Siku za Mikate Isiyotiwa Chachu. Baadaye, katika nchi ya Sinai, kabla ya kutolewa kwa Amri Kumi, Mungu aliwafunulia Sabato yake ya kila juma, na akatekeleza utunzaji wa siku takatifu ya Sabato ya Mungu kwa kuwaonyesha Waisraeli kwamba dhambi inahitaji adhabu ya kifo (Kutoka 16: 4-30).

Baadaye Mungu aliwafunulia mabaki ya siku zake takatifu za mwaka (Mambo ya Walawi 23), iliyojumuisha Sikukuu ya Matunda ya kwanza (Pentekosti), Sikukuu ya Baragumu, Siku ya Upatanisho, Sikukuu ya Vibanda, na Siku kuu ya Mwisho, inakuja sawa mwisho wa Sikukuu ya Vibanda.

Mungu aliwafunulia mwanzo wa miezi, au "mwaka mtakatifu," ulioanza katika chemchemi na mwezi wa Nisani (pia huitwa Abibu).

Waisraeli waliamriwa kuchukua kondoo asiye na hatia kutoka kwa kundi lao mnamo kumi ya Nisani; kuitunza hadi jioni ya kumi na nne, na kisha kuuu kama "Pasaka ya BWANA."

Kwa kupiga damu ya mwana-kondoo aliyechinjwa, asiye na dhambi kwenye milango ya milango na kwenye taa za nyumba zao huko Goshen, wangukuwa chini ya ishara ya "damu ya mwana-kondoo," na malaika wa kifo, ambaye alikuwa akiua mzaliwa wa kwanza wa Wamisri katika pigo la mwisho na kubwa zaidi, lingeweza "kupita" nyumba za Waisraeli.

Sherehe hiyo ilifanywa "na fimbo yao mikononi mwao," na kwa kula kondoo aliyeokwa na "mkate wa shida" (mkate usiotiwa chachu), kuashiria uharaka mkubwa ambao Mungu alikuwa akienda kuwaokoa katika nchi hiyo ya Wamisri, kutoka utumwa. Aina za kiroho zimewekwa wazi na Yesu Kristo katika Agano Jipya, na mtume Paulo (1 Wakorintho 11).

Mwana-kondoo wa pasaka alikuwa ishara ya Yesu Kristo; damu iliyoko kwenye miimo ya mlango na vifuniko vya nyumba ni ishara ya damu ya Yesu Kristo kulipia dhambi zetu; kutoroka kutoka Misri ni ishara ya kutoroka kwetu kutoka kwa mambo ya Shetani Shetani na dhambi; kifungu kupitia Bahari Nyekundu kilikuwa ishara ya ubatizo (1 Wakorintho 10: 1-4);

ardhi ya Sinai, na miaka arobaini ya kutangatanga kabla ya kuingia katika nchi ya ahadi, ni ishara ya majaribu, majaribio, na dhiki inayompata kila Mkristo; na kiingilio cha nchi ya ahadi, ng'ambo ya Mto Yordani, ni ishara ya hatimaye kuacha maisha haya ya kibinadamu, ya mwili na kuingia kwenye Ufalme wa Mungu.

Kuna aina nyingi zingine za bibilia ambazo zinajitokeza wazi katika uchunguzi kamili wa mfano wa Pasaka na Siku za Mikate Isiyotiwa Chachu.

Firauni ni mfano wa Shetani Ibilisi; wachawi wake wawili, Janes na Yambre, ni ishara ya yule mnyama na nabii wa uwongo; Musa na Haruni, ambao wanasema kila wakati, "Wacha watu wangu waende," ni mfano wa "mashahidi wawili" waliotabiriwa (Ufunuo 11), ambaye atamwonya yule mnyama na nabii wa uwongo kabla ya kuja kwa Kristo mara ya pili.

Chachu hutumiwa kama aina ya dhambi; kula kwa "mkate usiotiwa chachu" kwa siku saba kunamaanisha kumpeleka Yesu maishani mwetu, na kushinda asili yetu ya kibinadamu kwa nguvu ya Roho Mtakatifu wa Mungu.

Kwa hivyo, katika msimu huu wa kwanza wa siku takatifu ya mwaka mtakatifu, Mungu aliwafunulia Waisraeli wa kale alama yenye utajiri ambayo ina maana kubwa kwa kusudi la maisha ya mwanadamu-na ambayo inaonyesha, kwa kiwango kikubwa, ni nini mwisho wetu mtukufu, mtukufu!

Lakini, badala ya kuendelea kuwa waaminifu kwa hizi siku takatifu za Mungu za kila mwaka, Waisraeli walishuka haraka kwenye ibada ya sanamu. Kuabudu miungu, iliyolaaniwa na Mungu katika amri mbili za kwanza, ni mbaya na ni chukizo mbaya machoni pa Mungu kwa sababu kadhaa. Kwanza, inaweka hai, miungu isiyo ya kweli, "miungu" ya kipagani (ambayo sio kitu zaidi ya mawazo ya fikira za watu wa kupendeza, wasio na ujinga, wenye nguvu) badala ya Mungu! Hizi taswira zinaibuka kutoka kwa akili za ushirikina ukweli wa Mungu!

Ni mbadala, bandia, ambayo Mungu anaiita "picha ya wivu."

Kama Muumbaji, na vile vile Mlinzi wetu na Mpeanaji wetu, kama mume kwa kanisa (imeelezwa kama bibi yake), Mungu "ana wivu sana" juu ya watu wake.

Sababu maneno yetu ya Kiingereza ibada ya sanamu na uzinzi ni sawa na ni kwa sababu zinatokana na neno moja la asili.

Mungu anasema ibada ya sanamu "uzinzi wa kiroho." Katika analog nyingi katika Bibilia, taswira na ibada zinasemwa moja kwa moja kama "uzinzi."

Soma Ufunuo 17 na 18, ambapo mwanamke mkuu aliyeanguka (anayeonyesha kanisa kubwa la uwongo la ulimwengu) anasemekana kuwa "anafanya uzinzi" na wafalme na watawala wa ulimwengu!

Likizo za Wapagani

Leo, mamilioni ya mamilioni ya watu wanaodai kuwa Wakristo wanafanya biashara ya kutazama wanaoitwa likizo ya Wakristo, bila kugundua kuwa wao si chochote bali ni aina ya kisasa ya ibada za sanamu za kipagani!

Wakati mamilioni wanaposherehekea siku hizi, hufanya hivyo kwa kutokujua asili yao, ishara zao za kweli, na bila kujua ukweli kwamba siku kama hizi zinaficha siku takatifu za Mungu za kila mwaka.

Je! 'Easter'

Ilibadilishwaje na kuwa 'Pasaka'?

Amini au usiamini, ilikuwa karne nyingi kabla ya kanisa la waasi mwishowe kuiondoa sherehe ya PASSOVER na Siku za Mikate Isiyotiwa Chachu!

Kwa kweli, hawakufanikiwa kabisa kuibomoa kabisa, na historia inathibitisha kwamba kuna mabaki yaliyotawanyika ya kanisa la kweli la Mungu wakishika Pasaka, Siku za Mikate Isiyotiwa Chachu, na siku zingine za kila mwaka kupitia karne-kama vile zinavyokuwa siku za mwisho. mabaki ya kanisa la kweli la Mungu linalotazama siku hizo leo! Je!

Unakumbuka nukuu yetu ya mapema kutoka The Catholic Encyclopedia, ambayo walikotaja juu ya "ubishi wa Waquartodecimans"?

Mzozo wa Quartodeciman ulienea katika ulimwengu wote wa Bahari kwa karne halisi.

"Quartodeciman" ni neno lingine kwa "kumi na nne"! Mabishano hayo yalitokana na kusesitiza kwamba Kanisa la mapema la Agano Jipya la Mungu linapaswa kufuata desturi ya Yesu Kristo wa Nazareti katika kushika Pasaka mnamo kumi na nne za mwezi, mwaka wa kwanza wa mwaka, kulingana na kalenda takatifu ya Mungu.

"Kanisa la ulimwenguni 'pole pole lilianza kupitisha mila na tamaduni za kipagani, na likianza kusesitiza tarehe ya kuadhimishwa sherehe ya sikukuu.

Umati wa wapagani ambao walikuwa "wamebadilishwa" kuwa dini hili jipya walileta mazoea yao ya zamani ya kuadhimisha maisha, kuzaa kijinsia, uzazi na ibada ya jua. Miungu yao ya kiume na miungu yao ya kike walikuwa Isis, Osiris, Astarte, Ashtaroth, Ishtar, Tammuz, na wengineo. Viongozi wa kanisa la waasi walisema kwamba wapagani hao walipaswa kushughulikiwa.

Historia inathibitisha kabisa kuwa mila na sherehe za kipagani ziliruhusiwa na tu kupewa majina ya Kikristo.

Mwishowe, wale waliosisitiza kuendelea kushika siku takatifu za Mungu za kila mwaka waliondolewa katika kanisa la waasi!

Angalia! "Baraza la kwanza la Nicza (325) liliamuru kwamba tabia ya Warumi inapaswa kuzingatiwa katika kanisa lote. Lakini hata huko Roma muda wa Pasaka ulibadilishwa mara kwa mara. Wale ambao waliendelea kushika Pasaka na Wayahudi waliitwa Quartodecimans (14 Nisan) na hawakutengwa kanisani" (The Catholic Encyclopedia, makala "Pasaka, "ilisisitiza).

Kwa kufurahisha, The Catholic Encyclopedia inasisitiza neno la Pasaka katika kifungu chake chini ya muda huo, ingawa mwandishi wa makala hiyo hakujua kuwa mtu yeyote atashika "Pasaka na Wayahudi," kwa maana Wayahudi hawakuwahi kugundua utamaduni huu wa

kipagani. Encyclopedia ya Katoliki inaendelea kusema Pasaka kama "Pasaka." Angalia nukuu zingine kutoka kwa chanzo hicho hicho:

"Mayai ya Ishtar: ... Maana ya mfano ya uumbaji mpya wa wanadamu na Yesu aliyefufuka kutoka kwa wafu ilikuwa uvumbuzi wa nyakati za baadaye. Tamaduni hiyo inaweza kuwa na asili yake katika upagani, kwa mila nyingi za kipagani, kusherehekea kurudi kwa chemchemi, iliyochoyongwa na Pasaka. Yai ni mfano wa maisha yanayoota ya chemchemi ya mapema... "

Sungura wa Pasaka huweka mayai, kwa sababu hiyo yamefichwa kwenye kiota au kwenye bustani. Sungura ni ishara ya kipagani na imekuwa ishara ya uzazi kila wakati (Simrock, Mythosie, 551...

"Moto wa Ishtar umewekwa juu ya mlima (mlima wa Pasaka, Osterberg) na lazima uwachwe kutoka kwa moto mpya, unaotokana na kuni na msugano ..., hii ni tabia ya asili ya kipagani katika vogue kote Ulaya, kuashiria ushindi kwa chemchemi juu ya msimu wa baridi. Maaskofu walitoa amri kali dhidi ya moto wa Pasaka wenye kutisha..., lakini hawakufanikiwa kuzimaliza kila mahali. Kanisa lilipitisha maadhimisho hayo katika ibada za Pasaka, ikielekeza kwenye safu ya moto jangwani na Ufufuo wa Kristo; moto mpya siku ya Jumamosi Tukufu hutolewa kwa bati, kuashiria Ufufuo na Nuru ya Ulimwengu kutoka kaburi lililofungwa na jiwe" (ibid).

Kukiri kutisha kama nini! Ona kwamba hata Wakatoliki wanakubali kwamba asili ya Pasaka, na hata jina lenyewe, ni PAGANI kabisa! Sungura ni ishara ya KIPAGANI! Ni ishara ya UZAZI 'FERTILITY'!

Moto wa Pasaka, uliowekwa juu ya mlima, ni "mila ya asili ya kipagani"

"Kanisa lilikubali sherehe hiyo katika ibada za Pasaka"! Je! Kunaweza kuwa na kitu chochote wazi? Wacha tuendelee na chanzo hicho hicho:

"Awamu ya kwanza [ya Mzozo wa Pasaka]: . Dayosisi za Asia yote, kama ilivyo kwa tamaduni ya zamani, ilishikilia kwamba siku ya kumi na nne ya mwezi, ambayo siku ambayo Wayahudi waliamriwa kumtoa mwana-kondoo , inapaswa kuzingatiwa kila wakati kama sikukuu ya pasaka yenye uhai [Pasaka]..., ikisema kwamba siku ya kufunga inapaswa kumaliza siku hiyo, siku yoyote ya juma inaweza kuwa. Walakini, haikuwa tabia ya makanisa katika ulimwengu wote kuimaliza katika hatua hii, wakati walipoona shughuli hiyo, ambayo tangu tamaduni ya kitume imeenea hadi wakati huu, wa kukomesha kufunga siku nyingine yoyote kuliko ile ya ufufuo wa Mwokozi wetu. Sinodi na makusanyiko ya maaskofu yalifanyika kwa akaunti hii, na kwa idhini moja kwa njia ya mawasiliano walitolea amri ya kanisa kwamba siri ya ufufuo wa Bwana inapaswa kusherehekewa siku nyingine yoyote lakini Jumapili na kwamba tunapaswa kuadhimisha siku ya mwisho ya paschal haraka siku hiyo tu. [Hakuna kufunga kama hiyo kumetajwa katika Bibilia.] ...

"Barua ya Mtakatifu Irzneus ni kati ya dondoo zilizorejelewa tu, na hii inaonyesha kwamba utofauti wa mazoea kuhusu Pasaka yalikuwepo angalau tangu wakati wa Papa Sixtus (c. 120). Kwa kuongezea, Iræneus anasema kwamba Mtakatifu Polycarp, ambaye, kama Waasia

wengine, alihifadhi Pasaka katika siku ya kumi na nne ya mwezi, siku yoyote ya juma ambayo inaweza kuwa, kufuatia utamaduni ambao alidai aliupata kutoka kwa mtume St. , alifika Roma (c. 150) juu ya swali hili, lakini hakuweza kushawishiwa na Papa Anicetus kuachana na maadhimisho yake ya Quartodeciman., Kwa hivyo swali lilijadiliwa kwa kweli ilikuwa kama Pasaka inapaswa kutunzwa Jumapili, au ikiwa Wakristo inapaswa kuzingatia siku takatifu ya Wayahudi, kumi na nne ya Nisani, ambayo inaweza kutokea siku yoyote ya juma. Wale ambao walishika Pasaka na Wayahudi waliitwa Quartodecimats...” (ibid., Mkazo umeongezwa).

Tena, lazima ikumbukwe katika nukuu hii ya muda mrefu kutoka kwa The Catholic Encyclopedia kwamba wamebadilisha "Pasaka" kwa Pasaka. Kile ambacho Polycarp aliona "kama Waasia wengine" haikuwa rahisi! Ilikuwa PASSOVER, mnamo tarehe 14 ya Nisani, kama mitume wote waliyokuwa wameiweka.

Kwamba wanakubali kuwa aliadhimisha hafla kubwa "siku ya kumi na nne ya mwezi, siku yoyote ya juma hiyo ambayo inaweza kuwa, kufuatia utamaduni ambao alidai kuwa umetokana na mtume Yohana" - inathibitisha kabisa kuwa sikukuu ya Polycarp (ambaye alikuwa mwanafunzi wa Yohana) iliyohifadhiwa haikuwa "Ishtar," bali PASSOVER!

Katika aya ya mwisho ya nukuu, tofauti hiyo hutolewa kwa busara kati ya "Wakristo" na "Wayahudi." Utumizi mbaya mwingine dhahiri na dhahiri wa maneno haya ni nukuu ya mwisho: "Wale ambao walifanya Pasaka na Wayahudi waliitwa Quartodecimans." Nonsense! Waliitwa Quartodecimans kwa sababu walishika Pasaka- na waliepuka kabisa "Ishtar" ya kipagani (iliyotamkwa "Pasaka") iliyopitishwa na kanisa la waasi-imani, ambalo lilizidi kupagawa!

Angalia zaidi: "Awamu ya Pili: hatua ya pili katika hoja za Pasaka zinazozunguka baraza la Nicæa (BK 325)... Mfalme mwenyewe [Kostantine], akiandikia makanisa baada ya baraza la Nicæa, awahimiza wachukue hitimisho lake na anasema katika mambo mengine: 'Katika mkutano huu swali kuhusu siku takatifu zaidi ya Pasaka lilijadiliwa, na iliamuliwa kwa uamuzi wa umoja wa wote waliokuwepo kwamba sikukuu hii inapaswa kutunzwa na wote na katika kila mahali kwa moja na moja. siku ... Na kwanza kabisa ilionekana kuwa haifai kuwa katika maadhimisho ya sikukuu hii takatifu zaidi tunapaswa kufuata mazoea ya Wayahudi, ambao wameitia unajisi mikono yao kwa dhambi kubwa ... kwa kuwa tumepokea kutoka kwa Mwokozi wetu njia tofauti... na mimi mwenyewe nimeamua kwamba uamuzi huu unapaswa kukutana na idhini ya usalama wako kwa matumaini kwamba hekima zako zitakubali kwa furaha kwamba mazoezi ambayo yanaangaliwa mara moja katika mji wa Roma na Afrika, kote Italia na Misri... umoja mzima wa uamuzi. 'Kutoka kwa hii na dalili zingine .. .twajifunza kwamba Mzozo sasa ulikuwa kati ya Wakristo wa Siria na Mesopotamia na ulimwengu wote. Kanisa muhimu la Antiokia bado lilitegemea kalenda ya Kiyahudi kwa Pasaka yake” (ibid., Msisitizo umeongezwa).

Kumbuka, nukuu hizi ndefu ni kutoka kwa The Catholic Encyclopedia! Constantine alikuwa mchafishaji waabudu jua! Alipokumbatia "Ukristo" alimkumbatia ule unaoitwa Ukristo wa maaskofu wakuu ambao walikuwa wamekwishapita waasi! Hakukubali Ukristo unaofanywa na wale ambao walikuwa 'wakishikilia kwa imani mara moja iliyopewa watakatifu,' na ambao

kwa hiari walikataa kubadili utunzaji wa moja ya siku takatifu za kila mwaka ambazo Yesu Kristo amewahi kutakasa, Pasaka!

Angalia, katika nukuu ya hapo juu ya ushauri wa Constantine kwa makanisa baada ya Baraza la Nicæa, kwamba yeye, pia, alionyesha dharau kwa "Wayahudi" (ambao wanatuhumiwa kwa "kuchafua mikono yao kwa dhambi kubwa") na kuikataa "Mazoea ya Wayahudi," kumaanisha maadhimisho ya Pasaka (Meza ya Bwana, kama mtume Paulo alivyoanza kuirejelea) mnamo tarehe 14 ya Nisani, kama ilivyokuwa ikizingatiwa kwa karne nyingi!

Mwisho wa nukuu inayohusu ukuzaji wa kushika Pasaka katika Kanisa Katoliki, ensaiklopedia inakiri "Kanisa muhimu la Antiokia lilikuwa bado linategemea kalenda ya Kiyahudi kwa Pasaka yake." Tena, machafuko ya maneno yanaweza kuwa ya kupotosha kwa wasomaji.

Kwa kufikiria kidogo walikuwa ndugu waliobadilika huko Antiokia, huko Siria, ambao walikuwa wanategemea "kalenda ya Kiyahudi" (ikimaanisha Abib, au Nisani, 14), wakiweka "Pasaka." Kwa kuandamana kwa uaminifu kwa kumi na nne ya Nisani, ni wazi walikuwa wakitunza Pasaka!

Angalia sasa nukuu inayofuata: "Awamu ya Tatu: Ilikuwa kwa mizunguko iliyogeuzwa ambayo Roma ilikuwa imepitisha kwa mafanikio na kukataliwa katika jaribio lake la kuamua Pasaka kwa usahihi zaidi kwamba hatua ya tatu katika ubishani wa pasaka ilikuwa muhimu sana. Wamishonari wa Kirumi waliokuja Uingereza wakati wa St. Gregory the Great walipata Wakristo wa Uingereza, wawakilishi wa Ukristo huo ambao walikuwa wameletwa Uingereza wakati wa kipindi cha kutawala kwa Warumi, bado walifuata mfumo wa zamani wa hesabu ya Pasaka. Roma yenyewe ilikuwa imeweka kando" (ibid., Mkazo umeongezwa).

Kukubalika kama nini!

Hapa tunasoma ya "Wamishonari wa Kirumi" waliofika katika Visiwa vya Uingereza kutoka Roma, lakini wakigundua Wakristo katika visiwa vya Uingereza wakishikilia mfumo huo huo wa kuamua tarehe ya Pasaka kama kawaida ya kanisa la Agano Jipya!

Wachache wameacha kubashiri juu ya wapi mitume wengine wote waliotajwa kwenye Injili walienda. Wengi hupotea kutokana na kuona, na Bibilia inaanza haraka kujihusu na huduma za, kwanza, mtume Paulo, na kisha kwa kiwango fulani cha Peter na Yohana. Lakini ni nini kilichowahi kutokea kwa Tomaso, Simoni Mkanani, Mathias (aliyechukua nafasi ya Yuda Iskariote), Andrew (ndugu ya Peter), James mwana wa Alphæus (sio mtoto wa Zebedayo), Bartholomew, na wengineo?

Yesu alisema wazi kuwa "atatuma kwa kondoo waliopotea wa nyumba ya Israeli"! Je! Inashangaza kwamba watu katika nchi za mbali wamebadilishwa kuwa Ukristo wa kweli, na walikuwa wanaona siku takatifu za Mungu za kila mwaka kwa tarehe sahihi, ambazo zilileta ugomvi na wamishonari wa Kirumi?

Sasa, chini ya kifungu cha "Halmashauri" katika The Catholic Encyclopedia, ona moja ya madhumuni muhimu kwa Baraza la Nicæa:

"Ekaristi ya Kwanza, au Baraza la Nicæa (325) ilidumu miezi miwili na siku kumi na mbili. Maaskofu mia tatu na kumi na nane walikuwepo. Hosius, Askofu wa Cordova, alisaidia kama kiongozi wa Papa Sylvester. Mfalme Constantine pia alikuwepo. Kwa baraza hili tunastahili Imani .. ya Nicæa, ikielezea dhidi ya Arius uungu wa kweli wa Mwana wa Mungu na kuweka tarehe ya kutunza Pasaka (dhidi ya Waquartodecimans). "

Mikate moto

Je! Umewahi kula mkate wa "moto-msalaba"?

Wakati wa Pasaka mtu anaweza kwenda kwenye mikate inaokwa, au kenye maduka ya jumla, mikate inko okwa, na huziona kwa wingi. Pengine hopewanwa katika mikahawa na hoteli.

mikate midogo mviringo pande zote, pamoja na misalaba yao ndogo ya sukari-iliyofunikwa, huamsha kumbukumbu za utoto; na kwa misalaba isiyotarajia inaaminika kuwakilisha "msalaba wa Kristo."

Inashtua sana kugundua kwamba vibanda vyenye moto hupata asili yao katika upagani!

Angalia ni nini historia inasema juu ya asili ya "vitanda vya msalaba-moto":

"Inawezekana kabisa kuwa [neni bun] lina asili ya zamani zaidi na ya kuvutia zaidi, kama inavyopendekezwa na uchunguzi juu ya asili ya buns za msalaba moto. Keki hizi, ambazo sasa zinahusishwa tu na Ijumaa Njema ya Kikristo, zinafuatana na kipindi cha mbali zaidi cha historia ya kipagani. Keki zilitolewa na Wamisri wa kale kwa mungu wao wa mwezi; na hizi zilikuwa zimeweka alama ya jozi yao, mfano wa ng'ombe kwenye sadaka ambayo wametolewa madhabahuni, au mungu wa mwezi mwenye pembe, sawa na Ishtar wa Wababeli wa Babeli. Wagiriki walitoa mikate takatifu kama hii kwa Astarte [Pasaka] na miungu mingine. Keki hii waliita bous (ng'ombe), kwa maelezo yote na ishara ya ng'ombe iliyoangaziwa juu yake, na kutoka kwa zabuni ya mashtaka inashauriwa kuwa neno 'bun' limetokana... Lawa na Wagiriki, Warumi hula mkate wa msalabani dhabihu, mkate kama kawaida ununuliwa kwenye milango ya hekalu na kuingizwa pamoja nao, - mila iliyorejelewa na St Paul katika 1 Kor. x.28. Herculaneum mikate miwili midogo kama inchi 5. na ilipatikana wazi na alama ya msalaba, ilipatikana. Kwenye Agano la Kale kuna marejeo yaliyotolewa katika Jer. vii.18-xliv.19, kwa mkate huo mtakatifu unaotolewa kwa mungu wa mwezi. Mkate wa msalabani uliliwa na Wasaxon wapagani kwa heshima ya Eoster, mungu wao wa taa. Watu wa Mexico na Peru wanaonyeshwa kuwa walikuwa na tabia kama hiyo. Kwa kweli, desturi hiyo ilikuwa ya ulimwengu wote, na kanisa la kwanza lilikubali tabia ya kipagani, na kuipandisha kwa Ekaristi. Zabuni iliyo na msalaba wake wa Ugiriki ikawa sawa na mkate wa Ekaristi au mikate iliyotiwa alama ya alama iliyotajwa katika liturujia ya St. Chrysostom, Katika kanisa la medieval, vitunguu vilivyotengenezwa kwa unga kwa Jeshi lililowekwa wakfu viligawiwa kwa wanajeshi baada ya misa Jumapili ya Pasaka.. Huko Ufaransa na nchi zingine za Kikatoliki, mkate uliobarikiwa bado hupewa makanisani kwa wakomunisti ambao wana safari ndefu kabla ya kuvunja haraka" (The Brit Britica, toleo la kumi na moja, makala " bun ").

Kusoma kwavutia, sivyo? Lakini ni marafiki wako na marafiki wako wangapi waliwahi kuchukua wakati na shida kwenda tu kwenye maktaba ya umma na kusoma idhini ya kutisha kama hiyo!

Kumbuka, hii sio "fundisho" la kanisa ambalo unasoma; sio hoja za ujanja za mtu anayejaribu kuvuruga akili yako na "kukutega" uweze kufuata mila kadhaa za kushangaza! Badala yake, unasoma nukuu moja kwa moja kutoka kwa wanahistoria!

Kwamba mila kadhaa za Ishtar zina mizizi ya kipagani ni suala la kihalali, la kihistoria!

Mwenyezi Mungu Mtukufu analaani mtindo huu katika Biblia!

Kwa kweli, ikiwa hakuna Mungu kilio cha wazi cha "Sioni ni mabadiliko gani," au "Kwa nini tunapaswa kuchukua hafla za kufurahisha kutoka kwa watoto?" itaonekana kuwa ya busara.

Lakini, kwa kuwa kuna Mungu, na kwa kuwa Muumba wa Milele Mungu anakasirika kwa haki kwa kuingiza mila ya kipagani katika akili za watoto wetu - inaleta tofauti!

Mungu anasema: "Kwa yeye ajuaye kufanya mema, na asifanye, ni dhambi." Mara tu ukijua ukweli, unawajibika kwa hiyo.

Ni ujuzi kwamba, wakati unapatikana kwa urahisi katika idadi yoyote ya vyanzo vya kihistoria, haujulikani na idadi kubwa ya wanadamu!

Mamilioni ya wanaodai kuwa Wakristo ni wa kweli hawajui ukweli huu wa kushangaza!

Sasa unajua!

Mungu, kutoka mbinguni, anataka kujua ni nini utafanya na maarifa haya. Andika na ujifunze vifaa vya bure vilivyotolewa katika brosha hii: Ukweli Unapaswa Kujua Kuhusu Krismasi, Mpango wa Msimu wa Mungu, na Jumapili, Jumamosi... *Je! Inaleta Tofauti Gani?*

Kuhusu Kanisa la Mungu Ulimwenguni

Fasihi hii imechapishwa na Church of God International, iliyoishi huko Tyler, Texas. Iliingizwa mnamo 1978, CGI ina mawaziri na makutaniko yaliyotawanyika kote Merika na Canada. Sisi pia tuna makanisa huko Jamaica, Philippines, Australia na Africa.

Dhamira ya CGI ni kuhubiri injili ya Yesu Kristo ulimwenguni kote (Mathayo 28:19). Tumebarikiwa na vifaa vinne vya msingi kukamilisha hii:

- 1. Uinjilishaji wa kanisa la kibinafsi na la mtaa.*
- 2. Televisheni na matangazo ya redio.*
- 3. Vijitabu, brosha, na tepi za kusoma.*
- 4. Mtandao.*

Jinsi unavyoweza kusaidia

vifaa na huduma zetu zote hutolewa kwa umma bila malipo. Wengi kawaida hutuuliza jinsi tunaweza kumudu kutuma maelfu ya vijitabu na kanda za kusoma kila mwezi. Jibu ni rahisi.

Mara kwa mara, marafiki wanaosali na washiriki wa Kanisa la Mungu la Kimataifa kwa hiari hutuunga mkono kwa zaka na sadaka ili kuendeleza injili kwa ulimwengu. Hakuna jukumu la kifedha linalodaiwa kamwe, lakini ikiwa unahamasishwa kusaidia kazi hii ya Mungu, michango inakubaliwa kwa shukrani katika anwani zilizoordheshwa. (Mchango huko Merika na Canada umetolewa ushuru.) Kutoa na kupitia sisi ni njia bora kwa watu kama wewe kusaidia kueneza injili ya Yesu Kristo.